

Korea och världen

I glädjen över stilleståndet i Korea framträder ofta en ton av stolthet över att den kollektiva säkerheten vunnit en framgång. Förenta nationerna har bestått provet, sägs det i tidningar runt hela världen och framför allt i Västeuropa. Det är riktigt såfullvida som kriget formellt varit ett FN:s krig för att stödja en av kommunismen angripen stat. Då angreppet mot Sydkorea kom för drygt tre år sedan kunde FN:s säkerhetsråd för en gångs skull enigt fastslå att ett angrepp verkligen ägt rum. Detta berodde på ett faktum som man tidigare beklagat, men som nu befanns ge organisationen dess stora chans: ryssarna vägrade just vid denna tid att medverka i säkerhetsrådet på grund av att det kommunistiska Kina inte erhållit representation i detta råd. Endast på grund av att de verkliga angripna för tillfället stod utanför rådet kunde FN handla.

Talet om FN:s triumf motiveras också av att försvaret av Sydkorea i viss mån varit en kollektiv aktion. En mängd stater har lämnat mindre bidrag, med sjukhus — som Sverige —, med krigsmateriel, i vissa fall även med trupper; främst gäller det sistnämnda England och Turkiet. För första gången i historien har alltså ett krig, ett försvarskrig, förts av en internationell rätts- och fredsorganisation.

Man får likväl inte på grund av detta glömma — vilket på många håll synes vara en tendens — att det är USA som först och självständigt ingrep till Sydkoreas försvar, att kriget i realiteten varit ett amerikanskt krig i den kollektiva säkerhetens namn och att de offer Amerika bragt är ojämförligt större än de andra på FN-sidan stridande ländernas. Om USA inte handlat på sommaren 1950, hade ingenting blivit gjort, det vet vi alla, och det bör vi också kunna erkänna; Sydkorea hade erövrats så gott som utan strid, den kollektiva säkerheten hade varit en av alla genomskadad illusion, och de kommunistiska tyrannierna hade än en gång uppmuntrats i sin avsikt att bit för bit sluka den fria världen.

Genom att förena handlingsvilja och makt har USA blivit frihetens försvarare och givit de hotade demokratierna ny tillförsikt. Och man känner det amerikanska sinnelaget bra litet om man bestrider att inte bara hänsyn till det egna intresset, utan också en känsla av samhörighet med de hotade folken varit avgörande för det fasta ställningstagandet.

Före amerikanske överkommissarien i Västtyskland McCloy har i sin nyss utgivna skrift om utrikespolitiken (The Challenge to American Foreign Policy) framhåvt att en viss osäkerhet — man kan kanske säga en viss dubbelhet — präglar Västeuropas attityd till vad som hänt. Européerna skulle, skriver han, "utan vidare ha fördömt USA om vi inte tagit en fast position i Korea", men de ville inte "att vi där skulle ställa det verkliga kraftprovet". Orsaken är, som McCloy påpekar, att européerna var benägna att se Sydkoreas öde som sitt eget, men att de samtidigt var rädda för ett allmänt krig, som skulle medföra rysk invasion av Västeuropa. Denna högst naturliga fruktan gick inte sällan så långt att man var beredd att mer eller mindre direkt uppmana USA att ge upp försvaret av Sydkorea för att Europa under ytterligare någon tid skulle kunna känna inte trygghet, men väl utsikt att tills vidare förskonas från det stora kriget. Denna kortsynta politik förfäktades på många håll där man nu prisar FN:s och därmed i andra hand sina egna insatser.

Att Europas inflytande gått ut på att begränsa kriget, att hindra ett direkt angrepp på Kina och användning av atombomben står utom tvivel, och det är tydligen främst detta som McCloy vill understryka. Det bör emellertid också sägas att ingen anledning finns att anta att USA gått en annan väg därest de europeiska invändningarna saknats. Endast vid ett tillfälle, efter det stora nederlaget i november 1950, har efter all sannolikhet de ledande kretsarna i Washington övervägt en

utvidgning av kriget till Kina och insättande av atomvapen; man är i Amerika likaväl som i Europa inställd på att det totala kriget inte får släppas lös om det är möjligt att på ett begränsat område och med begränsade militära insatser avvärja motståndarnas angrepp. Skulle den nu avslutade vapenvilan avslöjas som blott en kommunistisk krigslist och en ny aggression komma från Nord-Korea, Kina och Ryssland, är det dock inte troligt att USA kommer att kunna bevara så stor återhållsamhet. Det är genom en märklig blandning av tur, skicklighet och behärskning som storkriget denna gång kunnat undvikas.

London Times gör i sin kommentar till stilleståndet några reflexioner som i detta sammanhang är av intresse. Man gläder sig över att kriget inte blivit "ett rättfärdighetens krig" — en beteckning som professor Herbert Butterfield i sin senaste bok, "Christianity, Diplomacy and War", begagnar om sådana krig i vilka ett totalt besegrande av motståndaren anses nödvändigt av ideologiska skäl. Tidningen gör emellertid, lika litet som Butterfield — vars nyssnämnda bok snarast är en blamage för en så begåvad författare — klart för sig att krig på vilkas rättfärdighet man inte tvivlar kan vara begränsade — ett exempel är Koreakriget — och att å andra sidan krig utan nämnvärd "ideologisk" belastning kan vara totala. Uttrycket "rättfärdighetens krig" är helt enkelt en lätt ironisk beteckning, som avser att framställa USA som naivt och exalterat i jämförelse med det skeptiska och kloka Europa; det är en nästan till omärklighet mildrad antydning om att England skulle ha förtjänsten av Koreakrigets begränsning. I fortsättningen fastslår Times med all rätt att totala krig kan vara ofrånkomliga och att "det beror på andra stater om religionskrig skall drabba världen".

Krigets begränsning liksom dess lyckliga utgång beror på USA:s styrka; USA har, även utan anlitande av atomvapen, kunnat hejda angreppet, men framgången beror till stor del därpå att dessa vapen funnits och att motståndarna vetat det. Genom sammanhållning de hotade staterna emellan kan den styrka som gör freden möjlig och begränsade i stället för totala krig tänkbara vid konflikt ytterligare tryggas.

Jul. 12 l. 2 k.
1 jul. 3 m. 2 a
S: a 20